

DOI 10.31651/2524-2660-2020-4-83-89

ORCID 0000-0003-2026-9229

ШЕВЧЕНКО Олена Петрівна,

кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри мовних та гуманітарних дисциплін №1,
Донецький національний медичний університет
e-mail: Shevchenko-Elena575@ukr.net

ORCID 0000-0002-1129-5794

АВЕТІСОВА Ірина Сергіївна,

кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри мовних та гуманітарних дисциплін №1,
Донецький національний медичний університет
e-mail: helen575575575@gmail.com

ORCID 0000-0003-4311-852X

БУРКОВСЬКА Оксана Йосипівна,

кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри мовних та гуманітарних дисциплін №1,
Донецький національний медичний університет
e-mail: kasanka.i82@gmail.com

УДК 372.881.111.1 : 800.855 : 61-057.875(045)

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

У статті досліджується проблема використання інтерактивних методів викладання дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» у медичному університеті (на прикладі кейс-методу). Розроблені та теоретично обґрунтовані педагогічні умови використання інтерактивних методів у процесі викладання даної дисципліни. У цьому контексті детально розглянуто термін «умова».

Доведено, що ефективність використання кейс-методу, який взято як основу, у процесі викладання англійської мови за професійним спрямуванням забезпечує сукупність педагогічних умов, які поділяються на процесуальні – підвищення мотивації студентів щодо вивчення англійської мови; поєднання кейс-методу з іншими методами, що використовуються при викладанні англійської мови; розробка методичного забезпечення дисципліни, а також окремих тем дисципліни, при вивченні яких буде використовуватися кейс-метод; зміна характеру відносин у системі «викладач-студент», та змістові – відбір змісту навчальної дисципліни з урахуванням професійних мотивів студентів, їх інтересів, потреб та цілей; структурування змісту навчального матеріалу; розробка та впровадження змісту практичних занять, який представляє собою поєднання кейс-методу з традиційними методами навчання англійській мові. Проведено детальний аналіз кожної з умов. Обґрунтовано їхню суть, взаємозв'язки та функції. Визначено місце кожної з умов в процесі іноземної підготовки студентів медичного університету. Доведено, що реалізація умов – підвищення мотивації студентів щодо вивчення англійської мови та відбір змісту навчальної дисципліни з урахуванням професійних мотивів студентів, їх інтересів, потреб та цілей – сприяє розв'язанню протиріччя між недостатнім рівнем засвоєння матеріалу з англійської мови та несформованістю мотивів. Реалізація другої процесуальної педагогічної умови – поєднання кейс-методу з іншими методами, що використовуються при викладанні англійської мови – сприяє модернізації та вдосконаленню традиційних методик викладання англійської мови. Дана умова пов'язана з відповідними змі-

стовими умовами – структурування змісту навчального матеріалу та розробка й впровадження змісту практичних занять, який представляє собою поєднання кейс-методу з традиційними методами навчання англійській мові. Особлива увага приділяється методичному забезпеченню занять, на яких впроваджується кейс-метод, а також четвертій процесуальній умові, яка потребує зміни характеру відносин у системі «викладач-студент».

Наголошено на важливості забезпечення сукупності всіх педагогічних умов, їх взаємозв'язку та взаємозумовленості, що, в свою чергу забезпечить результативність використання кейс-методу у викладанні англійської мови за професійним спрямуванням.

Ключові слова: інтерактивні методи; кейс-метод; англійська мова за професійним спрямуванням; медичний університет; педагогічні умови; іноземна підготовка лікарів.

Постановка проблеми. Сучасне інформаційне суспільство висуває сьогодні низку нових вимог до підготовки фахівців вищої медичної школи. Особливе місце займає якість освіти, яка безпосередньо пов'язана з такими поняттями, як фундаментальність та універсальність. Мета навчання в медичному університеті полягає не лише в отриманні фахових знань лікаря, а й у формуванні творчої, різнобічної розвиненої особистості, яка здатна нести відповідальність за свої рішення та передбачати наслідки своєї професійної діяльності. Недостатня розвиненість гуманістичного складника професійного мислення майбутніх лікарів призводять до знецінення гуманістичного, соціального та духовного аспектів їхньої діяльності, порушує гармонію між людиною та природою. Сучасна тенденція до гуманізації та гуманітаризації вищої освіти, складовою якої і є вища медична освіта, потребує впровадження в процес вивчення мовних та гуманітарних дисциплін, до складу входить англійська мова за

професійним спрямуванням, інноваційних форм, методів та технологій навчання, які цілком спрямовані на активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів-медиків, розвиток у них проблемного мислення та особистісних якостей.

Проблеми визначення сутності та ролі гуманітарного знання як людинотворчого чинника формування особистості майбутнього лікаря залишаються на сьогодні найактуальнішими. Сучасні вчені здійснюють активний пошук форм та методів, спрямованих на розв'язання питань підвищення рівня гуманітарної та іншомовної підготовки студентів будь-якого вишу [1]. Вирішенню цієї проблеми у медичному університеті, на нашу думку, сприяє використання в процесі вивчення мовних та гуманітарних дисциплін інтерактивних методів та форм викладання. Одним з таких методів, на нашу думку, виступає метод ситуаційного навчання, або кейс-метод, якому притаманні широкі педагогічні можливості, реалізація яких дозволяє створити умови не лише для оволодіння студентами професійними знаннями, а й активізувати, інтенсифікувати та оптимізувати процес навчання, вплинути на їхню соціалізацію, сприяти формуванню особистісних якостей та якостей сучасного лікаря.

Багатий досвід використання кейс-методу накопичений за кордоном при професійній підготовці педагогів: Дж. Маан (J. Maan), Л. Бреслов (L. Breslow), Дж. Ерскін (J. Erskin), М. Ліндерс (M. Leenders), К. Херрид (Cl. Herreid), В. Ноймс (W. Naumes) та М. Ноймс (M. Naumes), М. Райхельт (M. Reichelt), Р. Прінг (R. Pring), А. Уотсон (A. Watson), Л. Барнс (L. Barnes), К. Кристенсен (C. Chistensen), Е. Дж. Хансен (A. Hansen). Активно використовується кейси при навчанні спеціальним дисциплінам інженерів в США – С.О. Сміт (C.O. Smith), М.Ф. Уман (M.F. Uman) та Канаді – Г. Кардос (G. Cardos).

Щодо використання кейс-методу в іншомовній підготовці майбутніх лікарів, то дане питання залишається недостатньо розробленим.

Історичний аспект виникнення кейс-технології представлено у дослідженнях Ю. Сурміна [2], у збірнику матеріалів для авторів кейсів І. Кузнецової [3], посібнику З. Юлдашева та Ш. Бобохужаєва [4].

У сучасному науковому дискурсі використання кейс-методу, кейс-технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців різних профілів розглядається у контексті активних та інтерактивних методів навчання, педагогічних технологій у вищій

школі, контекстного навчання (П. Басв, А. Вербицький, С. Вітвицька, Н. Волкова, О. Долгоруков, Є. Михайлова, А. Панфілова, С. Сисоєва, З. Юлдашев та Ш. Бобохужаєв та ін.).

Мета статті. Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні та практичній розробці педагогічних умов використання інтерактивних методів викладання мовних дисциплін у медичному університеті (на прикладі кейс-методу та дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням»).

Виклад основного матеріалу дослідження. В педагогічній науці існує багато підходів до визначення терміну «умова». Проблемою педагогічних умов у професійній підготовці спеціалістів різних напрямків займалися А. Алексюк, С. Архангельський, В. Беспалько, Н. Кузьміна, В. Сластьонін, В. Попков., Н. Талізїна та інші.

Український дослідник С. Висоцький визначає умови як «динамічний регулятор інформаційних, особистісних, психологічних та педагогічних факторів» [5]. В.М. Манько розглядає педагогічні умови як взаємопов'язану сукупність внутрішніх параметрів та зовнішніх характеристик функціонування, які забезпечують результативність навчального процесу [6]. Т. Щеголева в своєму дисертаційному дослідженні визначає психолого-педагогічні як поєднання елементів змісту, методів, прийомів, організаційних форм навчання, які позитивно впливають на ефективність і результативність навчально-виховного процесу [7]. Ми додержуємося принципів класичної педагогіки й розглядаємо умови як основу для забезпечення педагогічних явищ, сукупність педагогічних заходів для здійснення педагогічного процесу. Оскільки реалізація процесу іншомовної підготовки студентів медичного університету відбувається під час навчання, а також враховуючи предмет нашого дослідження, серед видів умов ми обрали саме педагогічні. Ми визначаємо педагогічні умови як комплекс причин, від яких залежить ефективність використання кейс-методу при викладанні дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» і, як наслідок – успішність навчання.

Досліджуючи проблему впровадження кейс-методу в процес викладання мовних дисциплін у медичному університеті, ми поставили собі за мету з'ясувати, які педагогічні умови сприятимуть ефективності його використання. Розробляючи педагогічні умови ми керувалися запитаннями, які радять використовувати О. Сидоренко та В. Чуба при викладанні різних економічних дисциплін [8]. Але в нашому випадку

ми спрямували ці запитання на англійську мову:

1. З якими проблемами ми можемо зіткнутися використовуючи кейс-метод при викладанні «Англійської мови за професійним спрямуванням» у медичному університеті?

2. Що доповнить кейс-метод в процесі іншомовної підготовки студентів медичного університету?

3. Яка кількість кейсів буде використовуватися та як вони співвідноситимуться зі структурою дисципліни?

4. Як використання кейсів вплине на оцінку з дисципліни?

Динаміка дидактичних можливостей кейс-методу в позитивний бік неможлива без дотримання умов, пов'язаних з її організацією, методикою та технологією. Саме тому педагогічні умови використання кейс-методу при викладанні англійської мови у медичному університеті повинні бути спрямовані на удосконалення змісту самої дисципліни та процесу її засвоєння. Тож умови в нашому дослідженні розділяються на дві групи: змістові та процесуальні [9].

Досліджуючи проблему впровадження кейс-методу в процес викладання «Англійської мови за професійним спрямуванням», ми з'ясували, які процесуальні педагогічні умови сприятимуть ефективності його використання у медичному університеті. Аналіз психолого-педагогічної літератури, а також результати спеціального опитування в університеті дали нам можливість припустити, що ефективність використання кейс-методу при викладанні англійської мови забезпечує сукупність наступних процесуальних педагогічних умов:

– підвищення мотивації студентів щодо вивчення англійської мови;

– поєднання кейс-методу з іншими методами, що використовуються при викладанні англійської мови;

– розробка методичного забезпечення дисципліни, а також окремих тем дисципліни, при вивченні яких буде використовуватися кейс-метод;

– зміна характеру відносин у системі «викладач-студент».

До групи змістових педагогічних умов, без створення та реалізації яких неможливо досягти ефективності використання кейс-методу при викладанні «Англійської мови за професійним спрямуванням» у медичному університеті, ми віднесли наступні:

– відбір змісту навчальної дисципліни з урахуванням професійних мотивів студентів, їх інтересів, потреб та цілей;

– структурування змісту навчального матеріалу;

– розробка та впровадження змісту практичних занять, який представляє собою поєднання кейс-методу з традиційними методами навчання англійській мові.

Проведемо теоретичний аналіз умов. Для цього нам необхідно обґрунтувати суть, взаємозв'язки і функції процесуальних та змістових педагогічних умов та визначимо їх місце в процесі іншомовної підготовки у медичному університеті.

Однією з найважливіших педагогічних умов, яка сприяє ефективності використання кейс-методу при викладанні будь-якої дисципліни – це створення переконаливої мотивації. Проблема мотивації розробляли Г.А. Атанов, О.М. Леонтьєв, Т.М. Меденцова, О.О. Кухарук, І. Андреева та інші.

Сучасні теорії мотивації базуються на результатах психологічних досліджень та доказу того, що причини, які спонукають людину до дій, складні та різноманітні. Але на сьогодні так і не існує єдиної точки зору щодо визначення поняття мотивації в цілому, та мотивації навчальної діяльності зокрема. Спираючись на роботи вищезгаданих авторів, ми визначаємо мотивацію як процес стимулювання студента чи групи студентів до діяльності, яка спрямована на досягнення мети.

При розгляданні поняття «мотивація» доцільно звернути увагу на фактори, які примушують студента медичного університету діяти, а саме – мотиви, потреби та інтереси. Основною категорією мотиваційної сфери, на думку вчених, є мотив.

Ефективність кейс-методу в процесі вивчення «Англійської мови за професійним спрямуванням» багато в чому залежить від своєчасного врахування потреб, бо всю діяльність студентів визначають їх потреби. Спочатку з'являється потреба, потім формується мотивація, визначається мета, ставляться задачі, виконуються певні дії та після всього з'являється результат. Під потребами розуміють стан людини, який віддзеркалює необхідність у чомусь для існування [10].

Динаміка кейс-методу значною мірою залежить від розвитку інтересу студентів до кейсу, що обговорюється. Інтерес виступає формою прояву та вираження таких спонукань до діяльності, як мотиви, потреби та цілі. У процесі навчання великого значення набуває пізнавальний інтерес, в основі якого лежить потреба студента в нових знаннях. Інтерес сам по собі не може задовольнити потребу. Коли говорять про інтерес як про мотив, то розуміють його не як відірване від реальності явище, а як інтерес до будь-якої діяльності.

С.А. Рубінштейн вважає, що інтерес формується на основі потреби, але не обмежується нею. Інтерес неможна ототожнювати з мотивом, але можна представити його як різновид мотиву.

Перша процесуальна педагогічна умова нерозривно пов'язана з відповідною їй змістовою – відбором змісту навчальної дисципліни з урахуванням професійних мотивів студентів, їх інтересів, потреб та цілей. Тож не виникає сумніву, що реалізація цих двох умов дозволяє розв'язати протиріччя між недостатнім рівнем засвоєння теоретичного матеріалу та не сформованістю мотивів. У даному випадку доцільно враховувати той психолого-педагогічний вплив кейс-методу на студентів, який відбувається під час роботи над кейсом.

Жоден метод неможливо використовувати в навчальному процесі ізольовано від традиційних методів, бо саме останні закладають у студентів обов'язкові нормативні знання. Кейс-метод не є виключенням. У свою чергу традиційні методи навчання іноземній мові не створюють реальних умов для формування практичних умінь та знань майбутніх медиків. Саме тому наступною педагогічною умовою, яку доцільно реалізувати при використанні кейс-методу в процесі вивчення англійської мови за професійним спрямуванням, є органічне поєднання кейс-методу з традиційними методами навчання.

Реалізація цієї педагогічної умови на нашу думку, сприяє модернізації та удосконаленню традиційних методик викладання мовних дисциплін. Кейс-метод, в свою чергу, зніме психологічне напруження та стимулює активність студентів під час підготовки домашнього завдання. Кроком на шляху до досягнення цієї мети може стати удосконалення методики проведення практичних занять. Особливість проведення модернізованого заняття в тому, що воно має два компоненти структури. Перший – це засвоєння теоретичних знань з дисципліни, а другий – використання набутих знань, а саме розв'язання проблеми кейсу.

Ця процесуальна педагогічна умова дуже тісно пов'язана з двома виділеними нами змістовими умовами, а саме – структуривання змісту навчального матеріалу, розробка та впровадження змісту практичних занять з англійської мови, який представлятиме поєднання кейс-методу з традиційними методами навчання.

Під час структуривання змісту навчального матеріалу доцільно додержуватися

принципів структуривання змісту освіти, сформульованих В. Ледньовим [11]. Основним виступає принцип функціональної повноти компонентів. Суть цього принципу полягає в тому, що педагогічна система може функціонувати ефективно за умов наявності повного набору компонентів, які мають значення.

Другий принцип – це принцип інтеграції змісту. Він пов'язаний з включенням у зміст дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» інформації за фахом. Це відповідає професійному спрямуванню навчання у медичному університеті.

Третій принцип ступеневості полягає у систематичній послідовності, узгодженні, взаємозв'язку та взаємодії викладання циклів дисциплін, окремих навчальних предметів та курсів.

Структуривання змісту дисципліни з урахуванням вищезгаданих принципів дозволяє реалізувати професійні задачі кожного блоку підготовки та сприяє формуванню особистості майбутнього лікаря. У свою чергу реалізація виділених нами педагогічних умов у поєднанні сприяє формуванню у студентів особистісно-значущого ставлення до англійської мови.

Плануючи зміст навчального матеріалу, викладач повинен чітко представляти собі уявлення студентів про те, на якому етапі навчання і який навчальний матеріал повинен вивчатися. Крім того слід враховувати ступінь засвоєння студентами цього матеріалу.

Необхідною умовою, що впливає на результативність кейс-методу в процесі вивчення дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» є методичне забезпечення. Більш того, саме методичне забезпечення впливає на ефективність спілкування студентів під час обговорення кейсу. В даному випадку необхідно забезпечити рівний доступ до інформації, як викладачам, так і студентам. Кожен повинен мати рівний доступ до періодичних видань, літературних джерел або ресурсів Інтернету. Крім того, кожен викладач, який використовує при викладанні кейс-методу повинен підготувати методичні поради щодо методики роботи над кейсом.

Наступним елементом методичного забезпечення виступають методичні вказівки до практичних занять з англійської мови, на яких практикується кейс-метод. Перед написанням ситуаційної вправи доцільно скласти питання, які будуть ставитися під час дискусії з теми. Це дозволить викладачу визначити, якої додаткової інформації потребуватиме студент під час підготовки

до дискусії. Якщо інформація та структура кейсу вже задані, то методичні поради мають на меті тлумачення. Підготовка методичних порад та складання ситуаційних завдань можуть відбуватися одночасно, але остаточний варіант методичних порад оформлюється після апробації в аудиторії. Вони постійно оновлюються, що пов'язано зі зміною навчального досвіду.

Не менш важливим елементом методичного забезпечення дисципліни виступає документація до підсумкового контролю. Питання до екзамену або заліку повинні бути складені таким чином, щоб можна було перевірити не тільки фактичні знання, а й вміння студентів застосовувати отримані знання на практиці. Тому доцільно поряд з широко розповсюдженою сьогодні системою тестового контролю використовувати творчі завдання. В нашому випадку це можуть бути кейси, призначені до аналізу під час ПМК або заліку.

Будування форми практичного заняття з використанням кейс-методу базується на розумінні студента як суб'єкта навчального процесу та спрямовано на розвиток особистості студентів, їх творчого потенціалу та мотиваційно-ціннісної сфери. Тому зміна характеру відносин у системі «викладач-студент» стає наступною необхідною умовою успішного використання кейс-методу в процесі вивчення «Англійської мови за професійним спрямуванням» у медичному університеті. Викладач, який практикує кейс-метод має усвідомлювати свою нову роль у навчальному процесі, яка істотно відрізняється від ролі, яку він виконує при викладанні традиційними методами навчання.

Підготовка та проведення заняття з використанням кейс-методу передбачає активну участь студентів вже на етапі проектування. Викладач разом зі студентами розробляє коло питань заняття, враховуючи при цьому професійні інтереси останніх. Таке заняття сприяє реалізації можливостей для активності та самостійності студентів, перетворюючи їх на активних суб'єктів навчально-пізнавальної діяльності та рівноправних учасників педагогічного процесу. Суб'єктна позиція студента в процесі навчання означає його здатність здійснювати проектування та самоуправління своєї навчальної діяльності, вміння ставити перед собою цілі, знаходити відповідні методи та засоби їх досягнення, мобілізувати внутрішні резерви, спів ставляти заявлені цілі з власними можливостями [12].

Таким чином, ми бачимо, що суб'єктна позиція – це високий рівень особистісного розвитку студента, яка свідчить про його здатність до самовизначення, самопізнання, саморегуляції та побудови навчальної та життєвої стратегії розвитку. Крім того спільна робота викладача та студентів щодо цілепокладання та планування практичного заняття стимулює інтерес та мотивацію студентів. Навчальний процес руйнується, якщо викладач авторитарно нав'язує власну точку зору. Зміна характеру у системі «викладач-студент» сприяє утворенню сприятливого психологічного клімату на занятті, який розуміє емоційно-психологічний настрій колективу, який характеризується певними ціннісними орієнтаціями, моральними нормами та інтересами.

При навчанні англійській мові кейс методом головне не сама технологія конструювання кейсу, а інформаційний ресурс та технологія роботи з готовою професійною ситуацією. Тому при навчанні англійській мові студентів медичного університету ми вважаємо доцільним покласти в основу кейсів англійськомовні медичні кейси або клінічні випадки, складені спеціалістами-лікарями – носіями тієї іноземної мови, що вивчається. Медичні кейси, або клінічні випадки, не зображують добру чи погану професійну діяльність лікаря, вони віддзеркалюють і вдачі, і невдачі, старі та нові технології, теоретичні та емпіричні результати. Але простий опис ситуації не дає результатів. Викладач повинен розмістити факти у кейсі таким чином, щоб була можливість залучити студентів до дискусії. Більш за того, факти повинні бути представлені так, щоб студент, який працює над кейсом, потрапив в реальну професійну ситуацію.

Мета використання кейс-методу на занятті з англійської мови за професійним спрямуванням – спровокувати дискусію іноземною мовою, змусити студентів формулювати свою точку зору, робити вибір, відстоювати погляди та аргументувати рішення. Крім того, присутність в структурі кейс-методу суперечки, дискусії, аргументації тренують учасників та вчать дотримуватись норм та правил спілкування, використовуючи англійську мову. Перевага використання кейс-методу в тому, що він доповнює більшість аспектів будь-якої дисципліни завдяки введенню певних продуманих практичних завдань.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Усе вищевикладене дозволяє нам констатувати, що кейс-метод сприяє процесам суб'єктивізації та об'єктивізації знань. Він створює сприятливі умови для використання загальновідомих знань за

допомогою переживання процесу їх утворення. При цьому сам кейс – це так званий об'єктивований інтелектуальний продукт з великою концентрацією навчальної інформації. Таким чином, вивчення та аналіз кейсу представляє собою процес засвоєння, тобто суб'єктивізації знання. Такий підхід до навчання сприяє оптимальному розвитку діалектичного мислення майбутніх лікарів, формуванню у них наукового світогляду, цілісних поглядів і переконань. А це і є мета будь-якого навчання.

На нашу думку, потенціал кейс-методу в процесі вивчення англійської мови за професійним спрямуванням у медичному університеті полягає у тому, що його використання сприяє розумовому, моральному та мотиваційно-вольовому розвитку студентів, формуванню у них таких кваліфікаційних характеристик, як здатність до аналізу та діагностики проблеми, вміння чітко формулювати її, виказувати свою позицію, дискутувати та оцінювати різноманітну інформацію. Використання кейс-методу допомагає формувати особистісні якості майбутніх лікарів, сприяє становленню особистості та розвитку рефлексивних здібностей.

Враховуючи все вищевикладене, ми можемо стверджувати, що ефективності використання кейс-методу в процесі вивчення гуманітарних дисциплін у технічному вузі сприятиме сукупність таких педагогічних умов: процесуальних – підвищення мотивації студентів щодо вивчення англійської мови; органічне поєднання кейс-методу з іншими методами, що використовуються при викладанні англійської мови; розробка методичного забезпечення дисципліни, а також окремих тем дисципліни, при вивченні яких буде використовуватися кейс-метод; та змістових – відбір змісту гуманітарних дисциплін з урахуванням професійних мотивів студентів, їх інтересів, потреб та цілей; структурування змісту навчального матеріалу; розробка та впровадження змісту практичних або семінарських занять з гуманітарних дисциплін, який представлятиме поєднання кейс-методу з традиційними методами навчання.

Доцільно також підкреслити той факт, що неможливо недооцінювати жодної з визначених нами педагогічних умов. Тільки забезпечення сукупності педагогічних умов, їх взаємозв'язку й взаємозумовленості сприятиме результативності використання кейс-методу при викладанні гуманітарних дисциплін.

Список бібліографічних посилань

1. Артюхина А.И., Чумаков В.И. Интерактивные методы обучения в медицинском вузе: практ. пособ. Волгоград: ВГМУ, 2011. 32 с.
2. Ситуационный анализ или Анатомия кейс-метода. Ред. Ю.П. Сурмин. Киев: Центр инноваций и развития, 2002. 286 с.
3. Кейс-стади в образовании. *Сборник материалов для создателей кейсов с электронным сопровождением.* Под ред. И. Кузнецова. Москва, 2007. 190 с.
4. Юлдашев З.Ю., Бобохужаев Ш.И. Инновационные методы обучения: Особенности кейс-стади метода обучения и пути его практического использования: практ. пособ. Ташкент: „IQTISODMOLIYA”, 2006. 88 с.
5. Висоцкий С.В. Структура психолого-педагогических условий формирования поисково-творческой направленности личности в процессе обучения. *Научный вестник Південноукраїнського державного університету ім. К. Д. Ушинського.* Одеса, 1999. Вип. 8–9. С. 90–91.
6. Манько В.М. Дидактичні умови формування у студентів професійно-пізнавального інтересу до спеціальних дисциплін. *Соціалізація особистості: Зб. наук. праць Нац. пед. ун-т ім. Драгоманова.* Київ, 2000. Вип. 2. С. 153–161.
7. Щеголева Т.А. Формування професійної культури майбутніх офіцерів-прикордонників у процесі вивчення дисциплін гуманітарного циклу: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Хмельницький: Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького, 2007. 246 с.
8. Сидоренко О., Чуба В. Ситуаційна методика навчання: теорія і практика : практ. посіб. Київ: Центр інновацій і розвитку, 2001. 256 с.
9. Шевченко О.П. Педагогічні умови використання кейс-методу в процесі вивчення гуманітарних дисциплін у вищих технічних навчальних закладах: дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.04. Луганськ: Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка, 2011. 245 с.
10. Абасов З. А. Анализ проблемной ситуации как акт творчества. *Инновации в образовании.* 2005. № 3. С. 125.
11. Леднев В.С. Содержание образования: Сущность, структура, перспективы: монография. Москва: Высшая школа, 1991. С. 75–90.
12. Атанов Г.А. Теория деятельностиного обучения: монография. Донецк: ДОУ, 2003. 104с.

References

1. Artyukhina, A.I., Chumakov, V.I. (2011). Interactive teaching methods at medical university. Volgograd: VSMU (in Rus.)
2. Surmin, Yu.P. (2002). Situational Analysis or Case Method Anatomy. Kyiv: Center for Innovations and Development (in Rus.)
3. Kuznetsova, I. (2007). Case studies in education: Collection of materials for case writers with electronic support. Moscow (in Rus.)
4. Yuldashev, Z.Yu. (2006). Innovative teaching methods: Features of case study method and ways of its practical use. Tashkent: IQTISODMOLIYA (in Rus.)
5. Visotskiy, S.V. (1999). The structure of psychological and pedagogical conditions for formation of the research and creative orientation of the individual in the learning process. *Scientific bulletin of the South-Ukrainian State University named after K. D. Ushinsky*, 8/9. 90–91 (in Ukr.)
6. Manko, V.M. (2000). Didactic conditions of formation of students' professional and educational interest to special disciplines. *Personality Socialization of specialties*, 2, 153–161 (in Ukr.)

7. Shchegolova, T.A. (2007). Formation of professional culture of the future frontier officer in the process of teaching humanities. Thesis of PhD dissertation. Khmel'nitsky: National academy of State frontier service of Ukraine named after Bohdan Khmel'nitsky (in Ukr.).
8. Situational method of learning: theory and practice (2001). In O. Sidorenko, V. Chuba (Eds.). Kyiv: Center for Innovation and Development. (in Ukr.)
9. Shevchenko, O.P. (2011). Pedagogical conditions of usage of case-method in the studying process of the humanities at higher technical educational establishments. Thesis of PhD dissertation. Luhansk: Luhansk Taras Shevchenko National University (in Ukr.).
10. Abasov, Z.A. (2005). Analysis of the problem situation as creativity. *Innovations in education*, 3, 125. (in Rus.)
11. Lednev, V.S. (1991). The content of education: Essence, structure, prospects. 2nd edition. Moscow: Higher school (in Rus.)
12. Atanov, G.A. (2003). *Theory of activity training*. Donetsk: DOE (in Rus.)

SHEVCHENKO Olena,

Ph.D in Pedagogy, Associate Professor of Language and the Humanities Department №1, Donetsk National Medical University

AVETISOVA Iryna,

Ph.D in Pedagogy, Associate Professor of Language and the Humanities Department №1, Donetsk National Medical University

BURKOVSKA Oksana,

Ph.D in Pedagogy, Associate Professor of Language and the Humanities Department №1, Donetsk National Medical University

INTERACTIVE METHODS IN TEACHING ENGLISH FOR PROFESSIONAL PURPOSES AT THE MEDICAL UNIVERSITY

Summary. Introduction. Problems of defining the essence and role of humanitarian knowledge as a leading factor in forming personality of the future doctor remain relevant today. Reformation of higher medical education and new educational standards require high quality specialists in the field of medicine. Modern scientists are actively searching for forms and methods aimed at solving problems of improving the level of professional, humanitarian and foreign language training of the university students. The use of interactive methods of teaching can solve these problems. Case-method is considered to be one of such methods.

Purpose. The purpose of the article is to substantiate theoretically and to develop practically pedagogical conditions for the use of interactive methods of teaching foreign language for professional purposes at the medical university. Case method is considered to be an example of such use.

Results. The process of foreign language teaching takes place when studying, so we have chosen pedagogical conditions among the types of existing conditions. We define pedagogical conditions as a set of reasons influencing the effectiveness of case-method use when foreign language teaching.

The dynamics of didactic capabilities of case-method in the positive direction is impossible without conditions associated with organization, methodology and technology of the teaching process. That is why the pedagogical conditions for the use of case-method in teaching English for professional purposes at the medical university should be aimed at improving the content of the subject and the process of its learning. To carry out the theoretical analysis of the conditions we have justified the essence, functions and relationships of the conditions. Having analyzed pedagogical literature and carried out special questioning, we could pick out procedural and substantial conditions.

Originality. It is proved that a set of pedagogical conditions, which are divided into procedural and substantial, provides the effectiveness of the use of case-method in the process of teaching English for professional purposes at the medical university. To the group of procedural conditions we refer the following: increasing students' motivation to learn English; combination of case-method with other methods used in teaching English for professional purposes; development of methodological support of the discipline as well as individual topics where case-

method is used; changing the nature of relations in the system "teacher-student". To the substantial conditions we refer the following: selection of the content of the discipline taking into account professional motives of students, their interests, needs and goals; structuring the content of the educational material; development and implementation of the content of practical classes, which combine the use of case-method with traditional methods of teaching English.

A detailed analysis of each condition was performed. It has been proven that implementation of the conditions – increasing students' motivation to learn English and selection of the content of the discipline taking into account professional motives of students, their interests, needs and goals – helps to resolve the contradiction between the insufficient level of English language mastering and the lack of motives. Implementation of the second procedural condition – combination of case-method with other methods used in teaching English – contributes to modernization and improvement of existing methods of teaching English.

This condition is related to the relevant substantial conditions – structuring the content of the educational material and development and implementation of the content of practical classes, which combine the use of case-method with traditional methods of teaching English. Particular attention is paid to the methodological support of classes where case-method is implemented, as well as the fourth procedural condition which requires the change the nature of relations in the system "teacher-student".

Conclusion. The potential of case-method in teaching English for professional purposes at the medical university is great. It contributes not only to their professional knowledge, but also to the mental, moral and motivational development of the future doctors. It helps to form their qualifications such as ability to analyze and diagnose the problems, to express their point of view, to discuss and evaluate a variety of information.

Keywords: interactive methods; case-method; English for professional purposes; medical university; pedagogical conditions; doctors training.

Одержано редакцією: 29.11.2020
Прийнято до публікації: 06.12.2020